

Jakie są warunki utraty statusu odpadów dla odpadów powstających w procesie energetycznego spalania paliw?

Posiadacz odpadów powstających w procesie energetycznego spalania paliw będzie mógł w drodze utraty statusu odpadów zagospodarować wytwarzane na bieżąco odpady, jak i odpady zdeponowane na składowiskach.

Dnia 16 listopada 2022 r. ogłoszono rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 27 października 2022 r. w **prawie określenia szczegółowych warunków utraty statusu odpadów dla odpadów powstających w procesie energetycznego spalania paliw** ([Dz. U. poz. 2336](#)).

Rozporządzenie to stanowi realizację delegacji ustawowej, o której mowa w art. 14 ust. 1a [ustawy](#) z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach. Wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, tj. 1 grudnia 2022 r. z wyjątkiem § 6, który wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia, tj. 17 maja 2023 r.

Dla odpadów określonych w załączniku nr 1 do rozporządzenia zostały określone szczegółowe warunki utraty statusu odpadów, gdy w wyniku procesu odzysku R5 lub R12 powstaną materiały lub produkty, które mają być wykorzystane w celach wskazanych w § 3 pkt 2 tego rozporządzenia.

Odpady powstające w procesie energetycznego spalania paliw

Sektor energetyczny produkuje rocznie ok. 20% wszystkich wytworzonych odpadów w kraju. Odpady te powstają głównie w energetyce, dla której bazę paliwową stanowi paliwo stałe np. węgiel kamienny i brunatny. Są to głównie stałe produkty spalania, tj. żużel i popiół paleniskowy, pyły z kotłów, popioły lotne z węgla, torfu czy drewna.

Aktualnie głównym kierunkiem zagospodarowania tych odpadów jest składowanie.

Jednak w obecnym stanie prawnym odpady te uznaje się za produkt uboczny, jeżeli w drodze decyzji marszałek województwa potwierdzi, że spełniają warunki określone art. 10 ustawy o odpadach. Jednak korzystają z tego jedynie wytwórcy odpadów, w tym przypadku głównie większe przedsiębiorstwa energetyczne. Uzyskują oni takie decyzje dla popiołów lotnych i żużli, które w dużym stopniu wykorzystywane są do produkcji materiałów budowlanych.

Ponadto w myśl art. 14 ust. 1 ustawy o odpadach odpady te mogą uzyskać status produktu lub substancji po spełnieniu ogólnych warunków dotyczących utraty statusu odpadów określonych w tym przepisie. Mogą też uzyskać status produktu lub substancji po spełnieniu szczegółowych warunków, jeżeli zostały określone w rozporządzeniu bądź w przepisach unijnych. Takie szczegółowe warunki utraty statusu odpadów powstających w procesie energetycznego spalania określa ww. rozporządzenie. Możliwość utraty statusu odpadów dotyczy nie tylko wytwórców odpadów, ale też innych posiadaczy, a więc też prowadzących składowiska.

Klasyfikacja odpadów powstających w procesie energetycznego spalania paliw

Rozporządzenie dotyczy odpadów powstających w procesie energetycznego spalania paliw wymienionych w [katalogu odpadów](#) w podgrupie:

- ✓ 10 01 – Odpady z elektrowni i innych zakładów energetycznego spalania paliw (z wyłączeniem grupy 19),
ale szczegółowe warunki utraty statusu odpadów rozporządzenie określa jedynie dla następujących 9 z 25 rodzajów odpadów określonych w tej podgrupie, czyli:
- ✓ 10 01 01 – Żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów (z wyłączeniem pyłów z kotłów wymienionych w 10 01 04)
- ✓ 10 01 02 – Popioły lotne z węgla
- ✓ 10 01 03 – Popioły lotne z torfu i drewna niepoddanego obróbce chemicznej
- ✓ 10 01 05 – Stałe odpady z wapniowych metod odsiarczania gazów odlotowych
- ✓ ex 10 01 15^{*)} – Popioły paleniskowe, żużle i pyły z kotłów ze współspalania **biomasy** – inne niż wymienione w 10 01 14
- ✓ ex 10 01 17^{*)} – Popioły lotne ze współspalania **biomasy** inne niż wymienione w 10 01 16
- ✓ 10 01 24 – Piaski ze złóż fluidalnych (z wyłączeniem 10 01 82)
- ✓ 10 01 80 – Mieszanki popiołowo-żużlowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych
- ✓ 10 01 82 – Mieszanki popiołów lotnych i odpadów stałych z wapniowych metod odsiarczania gazów odlotowych (metody suche i półsuche odsiarczania spalin oraz spalanie w złożu fluidalnym).

^{*)}ex – popioły powstające w procesie energetycznego spalania paliw w instalacjach współspalania z biomasą.

Warunki utraty statusu odpadów dla odpadów powstających w procesie energetycznego spalania paliw

Aby materiał lub produkt wytworzony w wyniku przetwarzania ww. odpadów powstających w procesie energetycznego spalania paliw mógł wejść do obiegu gospodarczego jako produkt niebędący odpadem, trzeba będzie spełnić łącznie następujące szczegółowe warunki utraty statusu odpadów określone w § 3 tego rozporządzenia:

- 1) odpady zostaną poddane procesowi odzysku R5 lub R12,
- 2) materiały lub produkty powstałe w wyniku procesu odzysku poszczególnych rodzajów odpadów zostaną wykorzystane do produkcji lub wykonania:
  - a) cementu, betonu i spoiw, podbudów, kruszyw, mieszanek związanych i niezwiązanych, robót ziemnych lub
  - b) gipsu syntetycznego wykorzystywanego do produkcji materiałów budowlanych, lub
  - c) nawozów i środków wspomagających uprawę roślin;
- 3) materiały lub produkty powstałe w wyniku odzysku poszczególnych rodzajów odpadów, o których mowa w pkt 2, spełniają odpowiednio:

- a) minimalne kryteria jakościowe określone w załączniku nr 2 do tego rozporządzenia (dla ww. lit. a),
  - b) minimalne kryteria jakościowe określone w załączniku nr 3 do tego rozporządzenia (dla ww. lit. b),
  - c) wymagania określone w [przepisach](#) o nawozach i nawożeniu lub rozporządzenia [2019/1009](#) ustanawiającego przepisy dotyczące udostępniania na rynku produktów nawozowych UE (dla ww. lit. c);
- 4) materiały lub produkty powstałe w wyniku odzysku poszczególnych rodzajów odpadów powstających w procesie energetycznego spalania paliw, o których mowa w pkt 2, nie spowodują bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku lub szkody w środowisku w rozumieniu przepisów [ustawy](#) z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie;
- 5) próbki zostały pobrane i przebadane zgodnie z przepisami.

Jak prawidłowo badać próbki?

Próbki pobiera się i bada w celu potwierdzenia spełnienia przez odpady powstające w procesie energetycznego spalania paliw warunków, o których mowa w powyższym pkt 3. Próbki pobiera i bada akredytowane laboratorium na zlecenie posiadacza tych odpadów. Metoda poboru próbek powinna spełniać co najmniej wymagania normy PN-EN 14899. Z badania próbek należy sporządzić protokół, który posiadacz odpadów ma obowiązek przechowywać 5 lat.

Oświadczenie o zgodności z warunkami utraty statusu odpadów

Posiadacz odpadów ma obowiązek potwierdzić spełnienie warunków utraty statusu ww. odpadów przez sporządzenie oświadczenia o zgodności, osobnego dla każdej przekazanej do wykorzystania partii materiałów lub produktów powstałych w wyniku odzysku tych odpadów.

Wymagania dotyczące oświadczenia o zgodności:

- ✓ oświadczenie sporządza się w **dwóch jednakowo brzmiących egzemplarzach**:
  - dla posiadacza odpadów,
  - dla podmiotu, który wykorzystuje materiały lub produkty powstałe w wyniku odzysku tych odpadów;
- ✓ oświadczenie przechowuje się przez 5 lat;
- ✓ na żądanie, w trakcie prowadzonej kontroli, oświadczenie należy przedłożyć wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska właściwemu ze względu na miejsce:
  - poddania odzyskowi danej partii odpadów – przez posiadacza,
  - wykorzystania danej partii materiałów lub produktów powstałych w wyniku odzysku odpadów – przez podmiot, który wykorzystuje te materiały lub produkty.

WZÓR

**OŚWIADCZENIE O ZGODNOŚCI Z WARUNKAMI UTRATY STATUSU ODPADÓW
DLA ODPADÓW POWSTAJĄCYCH W PROCESIE ENERGETYCZNEGO SPALANIA PALIW**

Dane identyfikacyjne posiadacza odpadów powstających w procesie energetycznego spalania paliw		
Nazwa posiadacza ¹⁾ :		Numer identyfikacji podatkowej lub numer VAT:
Indywidualny numer rejestrowy ²⁾ :		
Adres siedziby:		Numer domu:
Kod pocztowy:	Gmina:	Województwo:
Dane dotyczące partii odpadów powstających w procesie energetycznego spalania paliw oraz podmiotu przeprowadzającego jej badanie		
Miejsce pochodzenia i masa partii odpadów:		Nazwa laboratorium:
Dane dotyczące decyzji w zakresie przetwarzania odpadów		
Decyzja, na podstawie której posiadacz odpadów powstających w procesie energetycznego spalania paliw przetwarza te odpady ³⁾ :		Data wydania i obowiązywania decyzji:

Wskazany wyżej posiadacz odpadów powstających w procesie energetycznego spalania paliw oświadcza, że:

- przekazane do wykorzystania w celu ⁴⁾ .....przez ..... materiały i produkty uzyskane w wyniku procedury utraty statusu odpadów powstających w procesie energetycznego spalania paliw stanowią ⁵⁾: ..... Mg z ..... Mg zbadanej partii odpadów, z których te materiały lub produkty powstały,
- powyższa partia materiałów lub produktów powstałych w wyniku utraty statusu odpadów przez odpady powstające w procesie energetycznego spalania paliw spełnia szczegółowe warunki utraty statusu odpadów powstających w procesie energetycznego spalania paliw, o których mowa w § 3 rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 27 października 2022 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków utraty statusu odpadów dla odpadów powstających w procesie energetycznego spalania paliw (Dz. U. poz. 2330).

.....
(miejscowość i data)

.....
(podpis posiadacza odpadów powstających w procesie energetycznego spalania paliw / osoby upoważnionej do reprezentowania posiadacza odpadów powstających w procesie energetycznego spalania paliw)

Objaśnienia:

- 1) Posiadacz odpadów powstających w procesie energetycznego spalania paliw zgodnie z § 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 27 października 2022 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków utraty statusu odpadów dla odpadów powstających w procesie energetycznego spalania paliw (Dz. U. poz. 2330).
- 2) Indywidualny numer rejestrowy, o którym mowa w art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2022 r. poz. 699, z późn. zm.).
- 3) Należy podać rodzaj decyzji: zezwolenie na przetwarzanie odpadów, pozwolenie na wytwarzanie odpadów uwzględniające przetwarzanie odpadów albo pozwolenie zintegrowane uwzględniające przetwarzanie odpadów – wraz z jego sygnaturą oraz wskazaniem organu wydającego.
- 4) Wykorzystanie zgodne z celem wskazanym w § 3 pkt 2 rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 27 października 2022 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków utraty statusu odpadów dla odpadów powstających w procesie energetycznego spalania paliw.
- 5) Należy podać Mg w zapisie liczbowym i słownym.

System gospodarowania prowadzony przez posiadacza

W celu wykazania zgodności z warunkami utraty statusu odpadów powstających w procesie energetycznego spalania paliw należy udokumentować procedury dotyczące co najmniej:

- ✓ monitorowania procesów i technik przetwarzania odpadów;
- ✓ monitorowania zgodności materiałów lub produktów powstałych w procesie odzysku za zgodność z ww. kryteriami jakościowymi;
- ✓ planowanego wykorzystania materiałów lub produktów powstałych w procesie odzysku;
- ✓ przeglądu i usprawnienia systemu gospodarowania;
- ✓ szkolenia personelu.

Załączniki do rozporządzenia:

- nr 1 – Odpady powstające w procesie energetycznego spalania paliw
- nr 2 – Minimalne kryteria jakościowe dla celów wykorzystania materiałów lub produktów powstałych w procesie odzysku odpadów powstających w procesie energetycznego spalania paliw
- nr 3 – Minimalne kryteria jakościowe dla materiałów lub produktów powstałych w procesie odzysku z odpadów o kodzie 10 01 05 wykorzystanych jako syntetyczny gips do produkcji materiałów budowlanych
- nr 4 – Wzór – Oświadczenie o zgodności z warunkami utraty statusu odpadów dla odpadów dla odpadów powstających w procesie energetycznego spalania paliw

Oznaczenia procesów odzysku R5 i R12

Wyjaśnienie oznaczeń wg załącznika nr 1 do ustawy o odpadach:

Symbol	Proces odzysku
R5	Recykling lub odzysk innych materiałów nieorganicznych ^(****)
R12	Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1–R11 ^(*****)

(****) W tym przygotowanie do ponownego użycia, recykling nieorganicznych materiałów budowlanych, odzysk materiałów nieorganicznych polegający na pracach ziemnych i usuwanie substancji powodujących ryzyko z wydobytych mas gleby i ziemi prowadzące do ich odzysku.

(*****) Jeżeli nie istnieje inny właściwy kod R, może to obejmować procesy wstępne poprzedzające przetwarzanie wstępne odpadów, jak np. demontaż, sortowanie, kruszenie, zagęszczanie, granulację, suszenie, rozdrabnianie, kondycjonowanie, przepakowywanie, separację, tworzenie mieszanek lub mieszanie przed poddaniem któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1–R11.

Szukasz serwisu prawnego prezentującego informacje prawne i nowości branżowe o ochronie środowiska?

Przetestuj [serwis Ekowiedza](#) za darmo przez 21 dni

Opracowanie jest własnością serwisu [Ekowiedza](#), którego właścicielem jest [Atmoterm S.A.](#)

Znasz nasze media społecznościowe?
Zachęcamy do ich odwiedzenia